

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครู
สังกัดศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 4" ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับ
ขั้นดังต่อไปนี้คือ

1. การศึกษาค้นคว้า

1.1 ศึกษาหนังสือ วารสาร สิ่งตีพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ
เสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูสังกัดศึกษา รวมทั้งวิธีการเสริมสมรรถภาพทาง
การสอนของครูสังกัดศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 ศึกษาหลักสูตรสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับพุทธศักราช
2521 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2524 พร้อมทั้งศึกษาเทคนิค
วิธีการสอนสังกัดศึกษาแนวใหม่ซึ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านเนื้อหาวิชา
ทักษะ และเจตคติ

1.3 สัมภาษณ์ครูสังกัดศึกษาในโรงเรียนมัธยมเพื่อทราบความต้องการการ
เสริมสมรรถภาพทางการสอนสังกัดศึกษา จำนวน 17 คน เป็นครูสังกัดศึกษาในกรุงเทพ
มหานคร จำนวน 10 คน และครูส่วนภูมิภาคซึ่งมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพความเป็น
อยู่และสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกับจังหวัดต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 4 เป็นเกณฑ์ในการ
คัดเลือก จำนวน 7 คน ได้แก่ครูสังกัดศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง จังหวัด
ชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา และได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา
ค้นคว้าทั้งสามขั้นนี้มาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามต่อไป

2. เครื่องมือในการวิจัย

2.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อสอบถามความต้องการการ
เสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูสังกัดศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบบสอบถามแบ่งออก:

เป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) เพื่อถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของครูสังคัมศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อถามเกี่ยวกับความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูสังคัมศึกษาในด้าน

- การวางแผนการสอน
- ทักษะการสอน
- การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีส่วนสำคัญในการเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูสังคัมศึกษา ได้แก่ ความบุคลิกภาพ ความมนุษยสัมพันธ์ และด้านแนะแนวการเรียนการสอน
- วิธีการเสริมสมรรถภาพทางการสอนที่ครูต้องการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูสังคัมศึกษา

2.2 นำแบบสอบถามไปให้ครูทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ตลอดจนความเหมาะสมเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูสังคัมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีใช่ประชากรจริงของการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป็นครูสังคัมศึกษาทุกคนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ทุกโรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 49 โรงเรียนซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบรายชื่อโรงเรียนรัฐบาลส่วนภูมิภาค สังกัดกองการมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 4

4 จากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2526 และจำนวนครูสังคมศึกษาในเขตการศึกษา 4 จากพื้นที่เป็นโรงเรียนของเขตการศึกษา 4 รวมจำนวนครูสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด 308 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1
จำนวนครูที่เป็นกลุ่มประชากรในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู
ภูเก็ต	5	48
พังงา	12	66
กระบี่	11	61
ระนอง	6	38
ตรัง	15	95
รวม	49	308

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 4 จำนวน 49 โรงเรียนด้วยตนเอง และรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเองในจังหวัด ระนอง พังงา ภูเก็ต อีก 2 จังหวัดคือ ตรัง และกระบี่ ส่งคืนทางไปรษณีย์ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 308 ชุด ได้รับคืนจำนวน 292 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.81 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2
จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

จังหวัด	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
ภูเก็ต	48	47	97.91
พังงา	66	63	95.45
กระบี่	61	57	93.44
ระนอง	38	33	86.84
ตรัง	95	92	96.84
รวม	308	292	94.81

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยวิธีการดังนี้

5.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ และนำมาเสนอในรูปตารางและบรรยาย

5.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับความต้องการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนสังคมศึกษา ไ้้นำมาหาค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถามเป็น 4 ระดับคือ

ต้องการมากที่สุด	เท่ากับคะแนน	4
ต้องการมาก	เท่ากับคะแนน	3
ต้องการน้อย	เท่ากับคะแนน	2
ต้องการน้อยที่สุด	เท่ากับคะแนน	1

และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

4.00 – 3.56	ความหมาย	มากที่สุด
3.55 – 2.56	ความหมาย	มาก
2.55 – 1.56	ความหมาย	น้อย
1.55 – 1.00	ความหมาย	น้อยที่สุด

ถ้าวิเคราะห์ความตองการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูสังกัดศึกษานั้น จะนำมาวิเคราะห์ทั้งในส่วนย่อยของแต่ละคานใดแก คานการวางแผนการสอน

ทักษะการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อสมรรถภาพทางการสอน เช่น บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ การแนะแนวการเรียนการสอน พร้อมทั้งศึกษา โดยส่วนรวมของแต่ละกลุ่มโรงเรียน และเปรียบเทียบความตองการการเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูสังกัดศึกษาระหว่างกลุ่มโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และถ้าปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็จะใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ตัววิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Method)

5.3 นำข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มารวบรวมและนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย